

Lathund till checklista

Tillsyn inom vattenskyddsområde - avfall

Inledning

Regleringar i vattenskyddsföreskrifter som rör avfall handlar ofta om förvaring, omhändertagande, deponering och uppläggning av avfall. Med avfall menas alla föremål eller ämnen som innehavaren vill göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med. Alla, både verksamhetsutövare och privatpersoner, som ger upphov till avfall är avfallsproducenter.

Utgångspunkten är att den som innehar avfall ska se till att det hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt samt att mängden avfall ska minska, återanvändningen öka och avfallshanteringen förbättras.

Läsanvisning för lathunden

Siffror och andra beteckningar i lathundens vänstra kolumn hänvisar till motsvarande avsnitt i checklistan. I vissa fall har kommentarer lämnats mer övergripande för hela rubriker i checklistan och inte specifikt för varje fråga. Det framgår i så fall av vänsterkolumnen.

Följande förkortningar används i checklista och lathund:

- VSF= vattenskyddsföreskrifter
- VSO= vattenskyddsområde
- VU= verksamhetsutövare
- TM= tillsynsmyndighet
- MVG= Miljösamverkan Västra Götaland
- MSS= Miljösamverkan Skåne
- MSA = Miljösanktionsavgift

Lagstöd

Den svenska avfallslagstiftningen bygger till stor del på gemensam lagstiftning inom EU. Genom det så kallade avfallspaketet genomförs stora förändringar i lagar och förordningar. Flera nya bestämmelser om avfall trädde ikraft den 1 augusti 2020.

Bestämmelser om avfall finns i avfallsförordningen (2020:614), avfallsdirektivet (2008/98/EG) och i 15 kap. miljöbalken. Utöver kraven i 15 kap. miljöbalken ska de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken följas vid all avfallshantering.

1. Hantering av avfall

1.1	<p>Ange typ av avfall som uppkommer i verksamheten.</p> <p>I alla verksamheter uppkommer olika typer av avfall. Diskutera med VU och lista de typer av avfall som uppstår. Ange med ett X om avfallet räknas som farligt avfall. Det är också bra att notera mängden avfall samt hur förvaringen sker och vem avfallet lämnas till.</p>	15 kap. MB Avfallsförordning (2020:614) Avfallsdirektivet (2008/98/EG)
-----	---	--

2 Krav i vattenskyddsföreskrifter

2.1-2.4	<p>Kontrollera innan besöket om förvaring av avfall regleras i VSF. På plats kontrollerar du sen om VU omfattas av kraven.</p> <p>I föreskriften kan t. ex finnas en reglering att avfall utöver normal hushållsmängd inte får förvaras utan anmälan eller tillstånd. Det avfall som uppkommer i verksamheten räknas utöver normal hushållsmängd.</p> <p>Om det krävs dispens/tillstånd/anmälan/information så kontrollera i förväg om VU har sökt/gjort det. Har länsstyrelsen tillsynsansvaret enligt VSF, kan du behöva kontakta dem för att få informationen. Om det inte finns någon information, begär du att VU visar kopia på beslut eller bekräftelse på att anmälan/information har lämnats. Bryter VU mot föreskrifterna behöver du förelägga om åtgärder och lämna in en åtalsanmälan om kommunen har tillsynen över VSF. Är det länsstyrelsen som har tillsynsansvaret meddelar du istället dem.</p>	15 kap 1 § MB Avfallsförordning (2020:614)
---------	---	---

2.5-2.8	<p>Kontrollera innan besöket om omhändertagande av avfall regleras i VSF. På plats kontrollerar du sen om VU omfattas av kraven.</p> <p>Med omhändertagande avses nedgrävning, kvittblivning, uppläggning eller liknande förfarande.</p> <p>Om det krävs dispens/tillstånd/anmälan/information så kontrollera i förväg om VU har sökt/gjort det. Har länsstyrelsen tillsynsansvaret enligt VSF, kan du behöva kontakta dem för att få informationen. Om det inte finns någon information, begär du att VU visar kopia på beslut eller bekräftelse på att anmälan/information har lämnats. Bryter VU mot föreskrifterna behöver du förelägga om åtgärder och lämna in en åtalsanmälan om kommunen har tillsynen över VSF. Är det länsstyrelsen som har tillsynsansvaret meddelar du istället dem.</p>	15 kap 1 § MB Avfallsförordning (2020:614)
2.9-2.12	<p>Kontrollera innan besöket om deponering av avfall regleras i VSF. På plats kontrollerar du sen om VU omfattas av kraven.</p> <p>Med deponering avses uppläggning och förvaring av avfall på marken där avfall förvaras under längre tid än ett år.</p> <p>Det är förbjudet att deponera brännbart och organiskt avfall.</p> <p>Kontrollera i förväg om verksamhetsutövaren har sökt dispens. Har länsstyrelsen tillsynsansvaret enligt VSF, kan du behöva kontakta dem för att få informationen. Om det inte finns någon information, begär du att VU visar kopia på beslut eller bekräftelse på att dispens har lämnats. Bryter VU mot föreskrifterna behöver du förelägga om åtgärder och lämna in en åtalsanmälan om kommunen har tillsynen över VSF. Är det länsstyrelsen som har tillsynsansvaret meddelar du istället dem.</p> <p>Överträdelse är förenat med miljöstraffavgift.</p>	Förordning (2001:512) om deponering av avfall 15 kap 35-36 §§ MB Förordning (2012:259) om miljöstraffavgift

3. Anteckningsskyldighet, transport och rapportering av farligt avfall

3.1-3.3	<p>VU är skyldiga att föra anteckningar när farligt avfall vid borttransport av farligt avfall.</p> <p>VU ska anteckna och dokumentera uppgifter om mängder och typ av avfall i samband med att dessa transporteras bort från verksamheten och kunna visa upp dessa anteckningar vid begäran av tillsynsmyndigheten. Anteckningarna ska sparas i minst tre år.</p> <p>Överträdelse är förenat med miljöstraffavgift.</p> <p>Vid transport av eget farliga avfall behövs anmälan eller tillstånd från länsstyrelsen: https://www.lansstyrelsen.se/skane/miljo-och-vatten/miljofarlig-verksamhet/avfall/transport-av-avfall.html</p>	<p>Avfallsförordningen (2020:614) 6 kap 1 §, 6 §</p> <p>Förordning (2012:259) om miljöstraffavgift Avfallsförordningen (2020:614) 5 kap 1 och 7 §§</p>
3.4	<p>VU är skyldig att rapportera in till Naturvårdsverket det farliga avfallet som uppkommit i verksamheten inom två dagar.</p> <p>VU ska rapportera in till Naturvårdsverket senast två arbetsdagar efter påbörjad transport. Uppgifter ska lämnas om verksamheten såsom kontaktuppgifter och organisationsnummer. Rapportering ska göras av vem som ska transportera avfallet och till vem det ska transporteras inklusive respektive organisationsnummer. Därutöver ska bland annat följande uppgifter lämnas:</p> <ul style="list-style-type: none">• typ av farligt avfall med avfallskod• mängd i kg (får uppskattas om våg saknas)• verksamhetens CFAR-nummer från SCB:s företagsregister. <p>För information om vad som klassas som farligt avfall besök https://nsr.se/privat/allt-om-din-sophamtning/kallsortering-och-avfall/olika-typer-av-avfall/farligt-avfall/</p> <p>Det finns en reviderad vägledning om avfallskoder för farligt avfall: http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Avfall/Farligt-avfall/Klassificering-av-farligt-avfall/</p>	<p>Avfallsförordningen (2020:614) 6 kap 11</p> <p>Förordning (2012:259) om miljöstraffavgift MSA träder i kraft 2022-01-01</p>